

คู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่
ในการปฏิบัติงาน
ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

คู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

โดยคณะทำงานจัดทำคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

ISBN 978-616-90577-3-4

สนับสนุนงบประมาณ : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
 องค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (IOM)
 American Center for International Labor Solidarity (Solidarity Center)
“Support provided by the US Department of State.
The views expressed herein do not necessarily reflect those of DoS.”

มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา

พิมพ์ครั้งที่ ๑ : ๒๕๕๕
จำนวนพิมพ์ : ๑,๕๐๐ เล่ม
ปกและรูปเล่ม : สุกัญญา พรหมทรัพย์ <http://khunnaipui.multiply.com>
พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
๓๑๔ -๓๑๖ ซอยบ้านบาตร ถนนบำรุงเมือง แขวงบ้านบาตร
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กทม. ๑๐๑๐๐

คำนิยม

ปัญหาการค้ำมนุษย์ในประเทศไทย นับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น สาเหตุประการหนึ่งเกิดจากสังคมส่วนใหญ่ยังขาดการรับรู้ถึงภัยที่เกิดขึ้นจากปัญหาการค้ำมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นการค้ำมนุษย์จากการบังคับค้าประเวณี การแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณีเด็ก การค้ำมนุษย์ด้านแรงงานในอุตสาหกรรมประมง รวมทั้งการค้ำมนุษย์ในรูปแบบอื่นๆ เช่น การนำคนมาขอทาน เป็นต้น การแก้ไขปัญหาอย่างไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ปัจจัยหนึ่งเกิดจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติเพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ ส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายขาดประสิทธิภาพ

คู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์เล่มนี้ นับว่ามีคุณค่าอย่างยิ่ง เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาการค้ำมนุษย์สามารถใช้เป็นเครื่องมือประกอบการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี ทั้งในด้านการสืบสวนจับกุมปราบปราม การดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด การคัดแยกผู้เสียหาย หรือการคุ้มครองช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์ เป็นต้น

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ขอขอบคุณในความตั้งใจของคณะทำงานทุกท่านที่ได้ร่วมแรงร่วมใจจัดทำคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ได้โปรดอำนวยพรให้ทุกท่านประสบความสำเร็จ มีความเจริญ มีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์แข็งแรงตลอดไป

พลตำรวจเอก

(อตุลย์ แสงสิงแก้ว)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

คำนำ

ปัจจุบันประเทศไทยให้ความสำคัญกับปัญหาการค้ามนุษย์มากขึ้น มีการดำเนินการเพื่อการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์อย่างจริงจัง ด้วยตระหนักว่าปัญหาดังกล่าวเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง มีการพัฒนานโยบาย กฎหมาย มาตรการ และกลไกในการดำเนินการเพื่อการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการช่วยเหลือคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ และดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ ซึ่งผู้ปฏิบัติงานจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ แต่ในทางปฏิบัติ ในบางกรณีการดำเนินการยังคงมีปัญหาอุปสรรคเนื่องจากผู้ปฏิบัติงานยังไม่สามารถเชื่อมโยงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีข้อจำกัดในการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน และไม่มีคู่มือในการปฏิบัติงานร่วมกัน

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ร่วมกับมูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนาจึงจัดทำคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยมีพลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์ ที่ปรึกษา (สบ ๑๐) (ด้านสืบสวน) เป็นประธานคณะทำงาน และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นคณะทำงาน อาทิ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ทพเรือภาคที่ ๑ กรมสอบสวนคดีพิเศษ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรมเจ้าท่า กรมประมง กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กองบังคับการตำรวจน้ำ กรมการจัดหางาน รวมถึงองค์กรภาคประชาสังคม

การจัดทำคู่มือฉบับนี้คณะทำงานได้ศึกษากฎหมาย กฎ ระเบียบ มาตรการ และบันทึกข้อตกลงที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หลังจากร่างคู่มือแล้วได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยผู้เข้าร่วมประชุมมาจาก ๒๓ จังหวัด คณะทำงานได้นำเสนอคู่มือดังกล่าวให้ผู้เข้าประชุมพิจารณาให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อนำมาปรับปรุงเนื้อหาคู่มือให้มีความสมบูรณ์และสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง

ในการนี้ขอขอบคุณผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่เข้าร่วมเป็นคณะทำงานในการจัดทำคู่มือฉบับนี้ รวมทั้งผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ที่ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเนื้อหาคู่มือ และขอขอบคุณ American Center for International Labor Solidarity (Solidarity Center) ที่ได้ให้การสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการจัดทำคู่มือและจัดพิมพ์เผยแพร่แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และองค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (IOM) ที่ร่วมสนับสนุนงบประมาณในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ รวมถึงกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ร่วมสนับสนุนงบประมาณในการจัดพิมพ์คู่มือฉบับนี้ หวังว่าคู่มือฉบับนี้จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถให้ความช่วยเหลือคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ และดำเนินคดีผู้กระทำความผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

พลตำรวจเอก

(ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์)

ประธานคณะทำงาน

คำนิยม

มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา (มสพ.) เป็นองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนที่ขึ้นทะเบียนไว้กับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) มูลนิธิดำเนินงานของตนโดยอิสระโดยไม่มีฐานะเป็นตัวแทน หรือปากเสียงเพื่อผลประโยชน์ของชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ หากแต่ปฏิบัติหน้าที่เพื่อสิทธิมนุษยชนที่มีลักษณะเป็นสากล แบ่งแยกไม่ได้และพึ่งพาและส่งเสริมซึ่งกันและกัน ทั้งนี้สิทธิมนุษยชนนั้นให้รวมถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชน สิทธิทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมด้วย

มูลนิธิดำเนินโครงการต่อต้านการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน มีวัตถุประสงค์เพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ รวมถึงคุ้มครองเหยื่อผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ โดยการเผยแพร่ อบรม และให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมายให้แก่ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ เพื่อให้สามารถเข้าถึงความยุติธรรม

กิจกรรมหนึ่งในโครงการดังกล่าว คือ การร่วมมือกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติจัดทำคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยมี พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์ ที่ปรึกษา (สบ ๑๐) (ด้านสืบสวน) เป็นประธานคณะทำงานจัดทำคู่มือ และมีผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นคณะทำงาน ได้แก่ ผู้แทนจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง กองบังคับการตำรวจน้ำ กรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมการจัดหางาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรมประมง กรมเจ้าท่า ทพเรือภาคที่ ๑ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน รวมถึงองค์กรภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ จนทำให้การจัดทำคู่มือฉบับนี้สำเร็จลงได้

มูลนิธิขอขอบพระคุณผู้แทนและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนดังกล่าวข้างต้นซึ่งให้ความร่วมมือในการจัดทำคู่มือฉบับนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งขอขอบคุณพลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์ ซึ่งให้เกียรติเป็นประธานในการประชุมจัดทำคู่มือ รวมถึงเป็นวิทยากรในการประชุมเชิงปฏิบัติการ ทั้งนี้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้อนุเคราะห์สถานที่และประสานงานการจัดประชุมมาโดยตลอด ขอขอบพระคุณนายประวิทย์ ร้อยแก้ว อัยการผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานต่างประเทศ สำนักงานอัยการสูงสุด และพันตำรวจเอก ปัญญา ปิ่นสุข รองผู้บังคับการ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค ที่ให้คำแนะนำทั้งเนื้อหาและกระบวนการจัดทำคู่มือ และขอขอบพระคุณ นางสาววาสนา เก้านพรัตน์ ผู้อำนวยการมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก ซึ่งเป็นที่ปรึกษาร่วมวางแผนงานการจัดทำคู่มือมาตั้งแต่ต้น และเป็นตัวกลางสำคัญในการประสานคณะทำงานจัดทำคู่มือฉบับนี้ ทำให้สามารถรวบรวมผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ ร่วมกันจัดทำคู่มือจนประสบผลสำเร็จ นอกจากนี้มูลนิธิขอขอบคุณองค์การระหว่างประเทศ ได้แก่ American Center for International Labor Solidarity (Solidarity Center) ที่ให้ทุนสนับสนุน และองค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (IOM) ซึ่งสมทบงบประมาณในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ รวมถึงขอขอบคุณกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งสนับสนุนงบประมาณในการจัดพิมพ์คู่มือเพื่อเผยแพร่ให้แก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

มูลนิธิ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้จะประโยชน์ในการดำเนินงานร่วมกันระหว่างสหวิชาชีพ เพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

นายโคทม อาริยา

ประธานมูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา

สารบัญ

บทที่ ๑ บททั่วไป

๑. สถานการณ์และสภาพปัญหาการค้ามนุษย์	๑
๒. ความหมายของการค้ามนุษย์	๓
๓. ความแตกต่างระหว่างการค้ามนุษย์และการลักลอบขนคนเข้าเมือง	๓
๔. สาระสำคัญของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑	๖
๕. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีการค้ามนุษย์	๘

บทที่ ๒ ขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับคดีค้ามนุษย์

๑. การรับแจ้งเหตุ	๑๑
๒. การตรวจสอบข้อเท็จจริง	๑๒
๒.๑ กรณีผู้รับแจ้งไม่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย	๑๒
๒.๒ กรณีผู้รับแจ้งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย	๑๓
๒.๓ กรณีผู้แจ้งไม่ใช่ผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์	๑๔
๓. การเตรียมการเข้าช่วยเหลือ/ตรวจค้น/จับกุม	๑๕
๓.๑ สถานที่เกิดเหตุ	๑๕
๓.๒ กฎหมาย	๑๖
๓.๒.๑ กรณีชัดเจนว่าเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์	๑๖
๓.๒.๒ กรณียังไม่ชัดเจนว่าเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์	๑๗
๓.๒.๒.๑ เมื่อมีคนงานอยู่ในสถานที่เกิดเหตุ	๑๗
๓.๒.๒.๒ เมื่อมีคนต่างด้าวอยู่ในสถานที่เกิดเหตุ	๑๘
๓.๒.๒.๓ เมื่อสถานที่เกิดเหตุเป็นสถานบริการ	๑๘
๓.๒.๒.๔ เมื่อสถานที่เกิดเหตุเป็นโรงแรม	๑๘
๓.๒.๒.๕ เมื่อสถานที่เกิดเหตุอยู่บนเรือไทยหรือเรือต่างประเทศ	๑๙
๓.๓ การวางแผนและจัดทีมเข้าปฏิบัติหรือเข้าทำการตรวจค้น	๑๙

๓.๔ ความเสี่ยงและการบริหารจัดการความเสี่ยงในการเข้าปฏิบัติ หรือทำการตรวจค้น	๔๕
๓.๕ เครื่องมือและอุปกรณ์ในการเข้าปฏิบัติหรือเข้าทำการตรวจค้น	๔๖
๔. การเข้าช่วยเหลือ/ตรวจค้น/จับกุม	๔๖
๔.๑ การตรวจค้นและตรวจสอบบุคคล	๔๗
๔.๑.๑ การตรวจสอบการเข้าเมืองตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒	๔๙
๔.๑.๒ การตรวจสอบการอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรและการอนุญาตให้ทำงาน	๕๘
๔.๑.๓ การตรวจสอบเบื้องต้นสำหรับใบอนุญาตทำงานและบัตรประจำตัว คนต่างด้าว ๓ สัญชาติ	๕๙
๔.๒ การตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานในสถานที่เกิดเหตุ	๖๙
๔.๒.๑ การแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี	๗๐
๔.๒.๒ การบังคับใช้แรงงานหรือบริการทั่วไป	๘๓
๔.๒.๓ การบังคับใช้แรงงานและบริการในเรือประมง	๙๕
๔.๒.๔ การนำคนมาขอทาน	๑๒๐
๔.๓ การจัดทำบันทึกการตรวจค้น	๑๒๑
๔.๓.๑ ตัวอย่างบันทึกการค้นโดยมีหมายค้น	๑๒๓
๔.๓.๒ ตัวอย่างบันทึกการค้นโดยไม่มีหมายค้น	๑๒๕
๕. การคัดแยกผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์	๑๒๙
๕.๑ แบบสัมภาษณ์เบื้องต้นสำหรับการคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์	๑๒๙
๕.๒ ผลการคัดแยกผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์	๑๓๗
๕.๒.๑ กรณีไม่เข้าข่ายการค้ามนุษย์	๑๓๗
๕.๒.๒ กรณียังไม่ชัดเจนว่าผู้แจ้งเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ หรืออาจจะเข้าข่ายเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์	๑๓๗
๕.๒.๓ กรณีเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์	๑๓๘
๕.๒.๔ กรณีการคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ กระทำโดยหลายหน่วยงานและมีความเห็นแตกต่างกัน	๑๓๘
๕.๒.๕ กรณีบุคคลที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปีและอาจเข้าข่ายเป็นผู้เสียหาย จากการค้ามนุษย์	๑๓๘
๕.๓ ตัวอย่างแบบฟอร์มคำร้องขอคุ้มครองชั่วคราวตามมาตรา ๒๙	๑๓๙

๖. การจับและการจัดทำบันทึกการจับผู้กระทำความผิดฐานค้ำมูษย์	๑๔๑
๖.๑ แนวทางการปฏิบัติในการจับของเจ้าพนักงานในสถานที่จับ	๑๔๑
๖.๒ แนวทางการปฏิบัติในการจับของเจ้าพนักงาน ณ ที่ทำการของพนักงานสอบสวน	๑๔๒
๖.๓ ตัวอย่างบันทึกการจับโดยเจ้าพนักงาน	๑๔๓
๗. การสอบสวนคดีค้ำมูษย์	๑๔๕
๗.๑ การรับแจ้งความ	๑๔๕
๗.๒ การสอบปากคำผู้เสียหาย	๑๔๕
๗.๓ การรายงานเหตุ	๑๔๗
๗.๔ การคุ้มครองผู้เสียหาย	๑๔๗
๗.๕ การดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๐	๑๕๐
๗.๖ การสืบพยานไว้ก่อน	๑๕๐
๗.๗ การสอบสวนผู้ต้องหา	๑๕๑
๗.๘ การชี้ตัวผู้ต้องหา	๑๕๓
๗.๙ การถามปากคำผู้ต้องหา	๑๕๓
๗.๑๐ การแจ้งเหตุผู้ต้องหาเป็นชาวต่างชาติ	๑๕๓
๗.๑๑ การกันผู้ต้องหาเป็นพยาน	๑๕๔
๗.๑๒ การแจ้งความคืบหน้าการสอบสวน	๑๕๔
๗.๑๓ การดำเนินการกรณีเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงิน	๑๕๔
๗.๑๔ กรณีคนต่างด้าวตกเป็นผู้เสียหายหรือผู้ต้องหา	๑๕๔

บทที่ ๓ การคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ำมูษย์ **๒๐๕**

๑. การคุ้มครองชั่วคราวตามมาตรา ๒๗	๒๐๗
๑.๑ กรณียินยอมหรือไม่ยินยอมเข้ารับการคุ้มครองชั่วคราว	๒๐๘
๑.๒ กรณีคนขอทาน	๒๐๙
๑.๓ กรณีค้าประเวณี	๒๑๐
๒. การคุ้มครองสวัสดิภาพตามมาตรา ๓๓	๒๑๐
๒.๑ การให้ความช่วยเหลือ ตามมาตรา ๓๓	๒๑๓
๒.๒ การเรียกร้อยค่าสินไหมทดแทน ตามมาตรา ๓๕	๒๑๖
๒.๓ การคุ้มครองความปลอดภัย ตามมาตรา ๓๖	๒๑๖

๒.๔ การพำนักอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว และทำงานเป็นการชั่วคราวได้ตามกฎหมาย ตามมาตรา ๓๗	๒๑๗
๒.๕ การส่งกลับประเทศที่เป็นถิ่นที่อยู่หรือภูมิลำเนา ตามมาตรา ๓๘	๒๑๙
๒.๖ การช่วยเหลือผู้มีสัญชาติไทยและตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ในต่างประเทศ ตามมาตรา ๓๙	๒๑๙
๒.๗ การไม่ถูกดำเนินคดีอาญาในความผิดที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับความผิด ฐานค้ามนุษย์ ตามมาตรา ๔๑	๒๒๐
๒.๘ การช่วยเหลือจากเงินกองทุนเพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ตามมาตรา ๔๔	๒๒๑
๒.๙ การคุ้มครองความเป็นส่วนตัว ตามมาตรา ๕๖	๒๒๑

๓. การคุ้มครองผู้เสียหายตามกฎหมายอื่น

๒๒๒

๓.๑ สิทธิที่จะได้รับค่าตอบแทนผู้เสียหาย (พระราชบัญญัติค่าตอบแทน ผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔)	๒๒๒
๓.๒ สิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองพยาน (พระราชบัญญัติคุ้มครองพยาน ในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖)	๒๒๕
๓.๓ สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑	๒๒๗

ภาคผนวก

๒๕๙

๑. บทกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีค้ามนุษย์

๒๖๐

ลำดับที่ ๑ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑	๒๖๐
ลำดับที่ ๒ ประมวลกฎหมายอาญา	๒๗๕
ลำดับที่ ๓ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙	๒๘๐
ลำดับที่ ๔ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖	๒๘๑
ลำดับที่ ๕ พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙	๒๘๔
ลำดับที่ ๖ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒	๒๙๑
ลำดับที่ ๗ พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑	๒๙๔
ลำดับที่ ๘ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑	๒๙๖
ลำดับที่ ๙ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความ ในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑	๓๐๒

ลำดับที่ ๑๐ พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อม ในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔	๓๐๕
ลำดับที่ ๑๑ พระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๕๖	๓๐๖
ลำดับที่ ๑๒ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๕๕๖	๓๐๘
ลำดับที่ ๑๓ พระราชบัญญัติเรือไทย พ.ศ. ๒๕๕๑	๓๑๐
ลำดับที่ ๑๔ พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐	๓๑๒
ลำดับที่ ๑๕ พระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตการประมงไทย พ.ศ. ๒๕๕๒	๓๑๓
ลำดับที่ ๑๖ พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑	๓๑๔
ลำดับที่ ๑๗ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐	๓๑๖
ลำดับที่ ๑๘ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒	๓๑๗
ลำดับที่ ๑๙ พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๓	๓๒๑
ลำดับที่ ๒๐ กฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดคดีพิเศษเพิ่มเติมตามกฎหมาย ว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕	๓๒๒
ลำดับที่ ๒๑ ประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕	๓๒๓
ลำดับที่ ๒๒ หนังสือกรมสอบสวนคดีพิเศษ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔	๓๒๖
ลำดับที่ ๒๓ แนวทางการประสานงานเพื่อปฏิบัติตามประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ เรื่อง กำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำ ความผิดที่เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติ การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๓	๓๒๘
ลำดับที่ ๒๔ ข้อบังคับ กคพ. ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ในคดีพิเศษ ระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ๒๕๕๓	๓๓๑
ลำดับที่ ๒๕ หนังสือกรมสอบสวนคดีพิเศษ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓	๓๓๓
ลำดับที่ ๒๖ พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๖	๓๓๔

**๒. รายชื่อคณะทำงานจัดทำคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน
ป้องกันและปราบปรามการค้ำบุษย์** **๓๔๐**

๓. ทำเนียบหน่วยงาน **๓๔๓**

บททั่วไป

๑. สถานการณ์และสภาพปัญหาการค้ามนุษย์

แม้ว่าประเทศไทยจะได้ตระหนักและมีการดำเนินการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์อย่างต่อเนื่องมานานหลายปี แต่ปัญหาการค้ามนุษย์ก็ยังไม่หมดไปหรือมีแนวโน้มที่จะลดลงแต่ประการใด ในทางตรงกันข้ามตัวเลขสถิติคดีจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกลับแสดงให้เห็นถึงจำนวนคดีที่เพิ่มมากขึ้น

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่กฎหมายเฉพาะเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ มีผลใช้บังคับปรากฏปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งคือ การบังคับใช้กฎหมายยังทำได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ โดยสาเหตุสำคัญสืบเนื่องมาจากการขาดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของกฎหมายและขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องและเหมาะสม ดังนั้นจึงถือเป็นความจำเป็นเร่งด่วนที่จำเป็นต้องมีแนวทางการทำงานที่ชัดเจนเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้ยึดถือและปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน

๒. ความหมายของการค้ามนุษย์

การค้ามนุษย์เป็นกระบวนการในการจัดหา นำพา หรือส่งตัวบุคคลไปยังที่ใดที่หนึ่ง หรือรับตัวบุคคลไว้ โดยการใช้กำลังบังคับ ข่มขู่ ลักพาตัว ฉ้อฉล หลอกลวง ใช้อำนาจโดยมิชอบ หรือโดยให้เงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลบุคคลนั้นเพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลให้ความยินยอมแก่ผู้กระทำความผิด ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากบุคคลดังกล่าว กล่าวอีกนัยหนึ่ง หากบุคคลหนึ่งบุคคลใดถูกบังคับหรือถูกหลอกล่อ ล่อลวงด้วยวิธีการต่างๆ จนกระทั่งบุคคลนั้นต้องมาตกอยู่ในสถานการณ์ที่ตนเองจำต้องยอมรับสภาพของการถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ดังนั้น ถือได้ว่าการค้ามนุษย์เกิดขึ้น และบุคคลนั้นถือว่าตกเป็นเหยื่อ/ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

โดยทั่วไปการค้ามนุษย์จะประกอบด้วยขั้นตอนหลักๆ ๓ ขั้นตอน คือ

๑. ขั้นตอนของการจัดหาเหยื่อ/ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

๒. ขั้นตอนของการนำพาเหยื่อ/ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ไปยังจุดหมายปลายทาง ซึ่งโดยส่วนใหญ่คือสถานที่ที่เกิดการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

๓. ขั้นตอนสุดท้ายคือขั้นตอนของการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

บุคคลที่เข้ามาเกี่ยวข้องไม่ว่าในขั้นตอนใดโดยรู้หรือโดยเจตนา ย่อมมีความผิดฐานค้ามนุษย์ด้วยกันทุกคน

ปัจจุบันประเทศไทยมีกฎหมายเฉพาะเพื่อดำเนินการป้องกัน ปราบปรามและช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ คือ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยเหตุผลสำคัญของการประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้ คือ

- เพื่อกำหนดลักษณะความผิดให้ครอบคลุมการกระทำเพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบที่หลากหลายมากขึ้น

- เพื่อขยายความคุ้มครองไปยังผู้ชายที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

- เพื่อปรับปรุงกลไกที่ใช้ในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับพันธกรณีที่กำหนดในข้อตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้ร่วมลงนาม ได้แก่ อนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร และพิธีสารเพื่อป้องกัน ปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็ก เป็นต้น

- เพื่อปรับปรุงการช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพของผู้เสียหายให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

กฎหมายฉบับนี้ได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นต้นมา โดยการประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้มีผลเป็นการยกเลิกพระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๐

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มีการกำหนดความผิดฐานค้ามนุษย์ ซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษทางอาญาขึ้นมาใหม่ โดยการกระทำที่ถือว่าเป็นความผิดฐานค้ามนุษย์มีปรากฏอยู่ในมาตรา ๖ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ ๒ ประการคือ

องค์ประกอบภายนอก ประกอบด้วย

๑. การกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่าง คือ การเป็นธุระจัดหา ซื่อ ขาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยว กักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งบุคคลใด

๒. การกระทำตามข้อ ๑. ได้กระทำลงโดยใช้วิธีการต่างๆ อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่าง คือ ข่มขู่ ใช้กำลังบังคับ ลักพาตัว น้อฉล หลอกลวง ใช้อำนาจโดยมิชอบ หรือโดยให้เงินหรือผลประโยชน์อื่นแก่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลบุคคลนั้นเพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลให้ความยินยอมแก่ผู้กระทำความผิด

องค์ประกอบภายใน ประกอบด้วย

๑. มีเจตนาในการกระทำผิด

๒. เป็นการกระทำโดยมีเจตนาพิเศษ^๑ เพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากเหยื่อ/ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ โดยมาตรา ๔ ของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ได้อธิบายความหมายของการ “แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ” ไว้ โดยให้หมายรวมถึง

- การแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี
- การผลิตหรือเผยแพร่วัสดุลามกหรือสื่อลามก เช่น นำตัวมาเพื่อแสดงภาพยนตร์ลามก
- การแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น เช่น บังคับให้เต้นระบำเปลื้องผ้า
- การเอาคนมาเป็นทาส

---

^๑ “เจตนาพิเศษ” หมายถึง มูลเหตุจูงใจในการกระทำ โดยปกติในกฎหมายมักใช้คำว่า “เพื่อ” และ “โดยทุจริต” ถ้าขาดเจตนาพิเศษ การกระทำนั้นจะยังไม่เป็นความผิด เช่น แสดงต้องการแสดงให้คำดูว่าตนเองสามารถเซ็นชื่อขาได้เหมือนกับที่ขาเซ็นด้วยตนเอง แดงจึงไปเอาเช็คของขาามาเขียนสั่งจ่ายและเซ็นลายเซ็นของขาในช่องผู้สั่งจ่ายให้คำดู หลังจากนั้น ก็ทำลายเช็คดังกล่าวทิ้ง เช่นนี้ การกระทำของแดงยังไม่เป็นความผิดฐานปลอมเอกสารตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๔ เพราะการจะเป็นความผิดตามมาตราดังกล่าวผู้กระทำต้องมีเจตนาพิเศษ คือ “เพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริง”

- การนำคนมาขอตาน ในบางประเทศถือว่าการขอตานเป็นการทำงานอย่างหนึ่ง (เป็นการทำงานในความหมายอย่างกว้าง) แต่สำหรับประเทศไทยการขอตานไม่ถึงเป็นอาชีพ จึงไม่ถึงเป็นการทำงาน ดังนั้นจึงได้บัญญัติแยกออกมาต่างหาก

- การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ การกระทำที่จะถือว่าเป็นการค้ำมนุษย์โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อวัตถุประสงค์ในการแสวงหาประโยชน์ด้านแรงงาน ต้องเป็นการบังคับใช้แรงงานเท่านั้น ดังนั้น หากเป็นการทำงานโดยไม่ได้ถูกบังคับก็ไม่ใช่ค้ำมนุษย์ อาจต้องไปพิจารณาว่าเป็นการกระทำที่เข้าข่ายกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองแรงงานหรือไม่

อย่างไรจึงจะถือว่าเป็นการบังคับใช้แรงงาน ให้พิจารณานิยามของคำว่า “การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ” ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ ซึ่งกล่าวโดยสรุป คือ

- เป็นการข่มขืนใจให้บุคคลอื่นทำงาน โดยการใช้วิธีการบีบบังคับต่างๆ เช่น การขู่ว่าจะทำร้ายหรือทำอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของบุคคลนั้นเองหรือผู้อื่น การขู่เชิญด้วยประการใดๆ การใช้กำลังประทุษร้าย หรือการทำให้บุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้

ตัวอย่างเช่น คนงานที่เดินทางไปทำงานต่างประเทศ โดยได้รับคำมั่นสัญญาว่าจะได้รับค่าตอบแทนสูง แต่เมื่อเดินทางไปถึงกลับพบว่าเงื่อนไขของการทำงานเปลี่ยนไปโดยนอกจากจะได้ค่าจ้างต่ำกว่าที่ตกลงแล้วยังถูกนายจ้างยึดหนังสือเดินทางเพื่อไม่ให้หลบหนี และถูกบังคับให้ทำงานวันละหลายชั่วโมง ดังนี้ ถือว่าเข้าข่ายเป็นการค้ำมนุษย์ แต่ถ้าข้อเท็จจริงเปลี่ยนไปว่าเมื่อเดินทางไปถึงแล้วนายจ้างผิดเงื่อนไขเฉพาะการจ่ายค่าจ้างโดยลูกจ้างเหล่านั้นสามารถที่จะเลือกทำหรือไม่ก็ได้ ดังนั้นอาจไม่เข้าข่ายการค้ำมนุษย์

- การบังคับต่ออวัยวะเพื่อการค้า หรือ

- การอื่นใดที่คล้ายคลึงกันอันเป็นการขูดรีดบุคคล ได้แก่ การเอาไรต์เอาเปรียบอย่างไม่เป็นธรรม เช่น การทำให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งต้องทนทำงานเพื่อชดใช้หนี้ที่ไม่เป็นธรรม หรือที่ตนไม่รู้หรือไม่ได้รับแจ้งล่วงหน้า หรือที่เรียกว่า debt bondage หรือ debt work เป็นต้น

อนึ่ง มีข้อสังเกตเกี่ยวกับวลีที่ว่า “ไม่ว่าบุคคลนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม” ในตอนท้ายของนิยามคำว่า “แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ” นั้น เป็นวลีที่มาขยายคำว่า “แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ” ซึ่งมีความหมายว่า แม้จะปรากฏว่ามีบุคคลใดยินยอมหรือเต็มใจที่จะถูกพามาเพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งที่กล่าวมาข้างต้น แต่หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ความยินยอมดังกล่าวสืบเนื่องมาจากการถูกผู้ที่พามาใช้วิธีการต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ใน มาตรา ๖ (๑) เช่น ฉ้อฉล หลอกลวง ซึ่งหากผู้ที่พามาไม่ใช้วิธีการดังกล่าวบุคคลนั้นก็จะไม่ยินยอม ดังนี้ ต้องถือว่าบุคคลนั้นเป็นผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์ด้วย เช่น ไปชักชวนหญิงสาวจากต่างจังหวัดให้มาค้าประเวณีในกรุงเทพฯ โดยล่อลวงว่าจะช่วยให้สามารถหาเงินได้ดี แต่เมื่อเดินทางมาถึงกลับนำหญิงสาวดังกล่าวไปกักขังบังคับให้ค้าประเวณีโดยไม่ได้เงิน เช่นนี้ แม้หญิงสาวคนดังกล่าวจะยินยอมมาค้าประเวณีแต่ก็สืบเนื่องมาจากเป็นเพราะการถูกหลอกลวงจากผู้พามา จึงต้องถือว่าหญิงสาวผู้นี้เป็นผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์เช่นกัน

มาตรา ๖ (๒) ใช้ในกรณีที่ผู้เสียหายเป็น “เด็ก” ซึ่งมาตรา ๔ กำหนดว่า “เด็ก” หมายถึง บุคคลผู้มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี (แตกต่างจาก ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ที่พยานหรือผู้ต้องหาที่เป็นเด็ก หมายถึง บุคคลอายุไม่เกิน ๑๘ ปี)

สำหรับองค์ประกอบความผิดของมาตรา ๖ (๒) นี้ จะแตกต่างจากมาตรา ๖ (๑) กล่าวคือ ในกรณีที่เป็น การกระทำต่อเด็ก การพิจารณาว่าจะเป็นการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์หรือไม่พิจารณาองค์ประกอบเพียง ๒ ประการ คือ องค์ประกอบในส่วนของการกระทำ และวัตถุประสงค์ของการกระทำ คือ เพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ เท่านั้น

ผู้ที่กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ใน มาตรา ๕๒ คือ ระวางโทษจำคุก ๔ - ๑๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๘๐,๐๐๐ - ๒๐๐,๐๐๐ บาท และในกรณีที่เป็นการกระทำต่อบุคคลที่อายุกว่า ๑๕ ปี แต่ไม่ถึง ๑๘ ปี หรือกระทำต่อบุคคลอายุไม่เกิน ๑๕ ปี กฎหมายกำหนดให้รับโทษหนักขึ้น ตามมาตรา ๕๒ วรรค ๒ และ ๓ ตามลำดับ

ข้อควรจำ - ความผิดฐานค้ามนุษย์เป็นการกระทำความผิดกฎหมายหลายบท ซึ่งผู้กระทำความผิดนอกจากจะต้องรับผิดตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว หากการกระทำนั้นเข้าองค์ประกอบความผิดทางอาญาตามกฎหมายอื่น เช่น ประมวลกฎหมายอาญา กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี กฎหมายคนเข้าเมือง หรือกฎหมายแรงงาน ผู้กระทำก็ต้องรับผิดตามกฎหมายนั้นๆ ด้วย อย่างไรก็ตาม ในการลงโทษ กฎหมายกำหนดให้ใช้บทที่มีโทษหนักที่สุดลงโทษแก่ผู้กระทำความผิด

๓. ความแตกต่างระหว่างการค้ามนุษย์และการลักลอบขนคนเข้าเมือง

การเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การค้ามนุษย์ และการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานมีความคล้ายและเกี่ยวข้องกันหลายประการ จนในบางครั้งได้ก่อให้เกิดความสับสนแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน การทำความเข้าใจ ตลอดจน การสามารถแยกความแตกต่างของการกระทำดังกล่าวจึงเป็นความจำเป็นและสำคัญยิ่ง ขบวนการคัดแยก ที่ถูกต้องและรวดเร็วจะช่วยให้เจ้าหน้าที่สามารถป้องกัน สืบสวนสอบสวน และสามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ ได้อย่างถูกต้อง ในขณะที่เดียวกันก็จะสามารถให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายการค้ามนุษย์ได้อย่างทันท่วงที การลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย - คนต่างด้าวจะเข้ามาในราชอาณาจักรและมีสิทธิอยู่ในราชอาณาจักรได้ จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบพิธีการการตรวจคนเข้าเมือง ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ การลักลอบเข้ามาจึงมีความผิดกฎหมายอาญา มีโทษถึงจำคุก โดยทั่วไปแล้วคนต่างด้าวที่ลักลอบเข้ามาจะมีความผิดสองฐาน ฐานแรกคือการเข้ามาโดยไม่ได้รับอนุญาต และอีกฐานหนึ่งคืออยู่โดยไม่ได้รับอนุญาต บุคคลที่หลบหนีเข้าเมืองดังกล่าวนี้หากถูกเจ้าพนักงานจับตัวได้ จะถูกพนักงานสอบสวนกล่าวหา และพนักงาน อัยการฟ้องต่อศาลว่าเป็นบุคคลต่างด้าวเข้ามาและอยู่ในราชอาณาจักรฝ่าฝืนต่อกฎหมายตามพระราชบัญญัติ คนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔, ๕, ๑๑, ๑๒, ๑๘, ๔๑, ๕๘, ๖๒ และ ๘๑ คดีอยู่ในอำนาจการพิจารณาของ ศาลแขวง และหากบุคคลเหล่านี้ได้เข้ามาทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งก็จะมีผิดตาม พระราชบัญญัติการทำงาน ของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ อีกด้วย อย่างไรก็ตามพึงตระหนักว่าผู้ที่เดินทางเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายเหล่านี้ ถือเป็นประชาชนกลุ่มเสี่ยงที่อาจถูกล่อลวง หรือบังคับให้เป็นผู้เสียหายของการค้ามนุษย์ได้

การลักลอบขนคนเข้าเมือง หรือการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน (People Smuggling) คือ การนำพา บุคคลที่ประสงค์จะเดินทางเข้าไปยังประเทศอื่นเพื่อความมุ่งประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งโดยไม่ผ่านช่องทางและ วิธีการตามที่กฎหมายของประเทศนั้นๆ ได้กำหนดไว้ และเมื่อการดำเนินการดังกล่าวสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ คือ สามารถนำพาบุคคลที่ประสงค์เดินทางเข้าประเทศได้เรียบร้อยแล้ว ผู้ที่รับจ้างนำพาก็จะได้รับผลตอบแทน เป็นเงินหรือวัตถุอย่างอื่นจากผู้ประสงค์เดินทาง ดังนั้น หากพิจารณาตามหลักกฎหมายของประเทศไทยจะเห็น ได้ว่า ผู้รับจ้าง คือ ผู้ที่ลงมือกระทำความผิด โดยผู้ประสงค์เดินทาง คือ ผู้ใช้ให้ผู้อื่นกระทำความผิดนั่นเอง

จากนิยาม ความหมายของ “การค้ามนุษย์” และ “การลักลอบขนคนเข้าเมือง” ข้างต้น จึงเห็นได้ว่า อาชญากรรมทั้งสองประเภทมีความแตกต่างกัน บุคคลที่ถูกนำพาก็มีสถานะที่ต่างกัน ทั้งนี้ความแตกต่างที่สำคัญพอจะเปรียบเทียบให้เห็นได้ ดังนี้

การเปรียบเทียบระหว่างอาชญากรรมการค้ามนุษย์กับการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน

การค้ามนุษย์	การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน
<p>๑. เป็นความผิดที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตร่างกาย เสรีภาพ และอนามัยของผู้เสียหายซึ่งถูกบังคับ หลอกลวง นำตัวมาแสวงหาประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ</p>	<p>๑. เป็นความผิดที่ส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อย ความมั่นคง ปลอดภัยของประเทศที่มีการลักลอบเดินทางระหว่างกัน</p>
<p>๒. โดยทั่วไปแล้วผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ไม่ได้ยินยอมที่จะถูกพาไปแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ อย่างไรก็ตาม มีบางกรณี que ผู้เสียหายยินยอมหรือเต็มใจที่จะถูกพาไปจากภูมิลำเนาของตน แต่ความยินยอมดังกล่าวมักเกิดจากการถูกหลอก หรือใช้อุบายชักจูง ซึ่งหากในที่สุดแล้วผู้เสียหายตกอยู่ในสภาพถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ เช่น หลอกผู้เสียหายว่าจะพาไปทำงานทำที่กรุงเทพฯ แต่เมื่อเดินทางมาถึงกลับถูกขายหรือบังคับให้ค้าประเวณี แล้วจะถือว่าผู้เสียหายให้ความยินยอมไม่ได้ เนื่องจากความยินยอมดังกล่าวไม่ได้เกิดจากความสมัครใจโดยแท้ กล่าวโดยสรุป ในเรื่องการค้ามนุษย์นั้น ผู้เสียหายส่วนใหญ่ไม่ได้ให้ความยินยอมที่จะถูกพาไปแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ หรือแม้จะมีบ้างที่ให้ความยินยอมในครั้งแรก แต่ความยินยอมดังกล่าวก็มักจะเกิดจากการถูกหลอกลวง ถูกบังคับหรืออยู่ในภาวะจำเป็นต้องยอมตาม ไม่สามารถขัดขืนได้ เป็นต้น</p>	<p>๒. ผู้ที่ลักลอบข้ามแดนมานั้นยินยอมหรือสมัครใจที่จะข้ามแดนไปที่ประเทศปลายทาง ผู้รับจ้างพาข้ามแดน เป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกในการข้ามแดนเท่านั้น และเมื่อข้ามแดนได้สำเร็จแล้ว ผู้ที่ลักลอบข้ามแดนมีอิสระที่จะทำการใดๆ ตามแต่ที่ตนจะต้องการ ผู้รับจ้างจะไม่เข้ามายุ่งเกี่ยวอีกต่อไป</p>
<p>๓. วัตถุประสงค์ของการค้ามนุษย์ คือ การพาผู้เสียหายไปแสวงหาประโยชน์ยังสถานที่ที่กำหนดไว้ ซึ่งในทางกฎหมายถือว่าผู้กระทำมีเจตนาพิเศษเพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ (exploitative purpose) เช่น แสวงหาประโยชน์ทางเพศ บังคับใช้แรงงานหรือบริการ บังคับต่อวิยะเพื่อการค้า เป็นต้น</p>	<p>๓. วัตถุประสงค์ของผู้กระทำความผิดฐานรับจ้างพาข้ามแดน คือนำพาผู้ประสงค์ข้ามแดนผ่านแดนไปได้ตามที่ตกลงกันไว้ มิได้มีเจตนาแสวงหาประโยชน์อื่นใดจากผู้ลักลอบข้ามแดน นอกจากค่าจ้างที่ได้ตกลงกัน</p>
<p>๔. เป็นการกระทำผิดที่เกิดขึ้นได้ ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ เช่น หลอกลวงหญิงจากทางภาคเหนือของประเทศเพื่อมาขายประเวณีทางภาคใต้ของประเทศหรืออาจข้ามประเทศไปยังประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง เป็นต้น</p>	<p>๔. เป็นความผิดที่เกิดขึ้นได้เฉพาะระหว่างประเทศเท่านั้น เพราะวัตถุประสงค์ก็เป็นการลักลอบพาคนจากประเทศหนึ่งข้ามแดนไปยังอีกประเทศหนึ่งโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย</p>

การค้ำมนุษย์	การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน
<p>๕. ผู้กระทำความผิดจะเป็นฝ่ายสรรหาผู้เสียหายโดยผ่านวิธีการต่างๆ เช่น ผ่านตัวแทน นายหน้า และมักมีการใช้อุบายหลอกลวง ทำให้ผู้เสียหายหลงเข้าใจผิดว่าจะไปประกอบอาชีพที่มั่นคง มีรายได้ดี หรือบางรายใช้กำลังประทุษร้าย ทันททีที่ผู้เสียหายตกอยู่ภายใต้การควบคุมแล้ว ผู้เสียหายจะไม่มีอำนาจตัดสินใจหรือต่อรองใดๆ ทั้งสิ้น หากผู้เสียหายต่อสู้ขัดขืน หรือหาทางหลบหนี ผู้ค้ำมนุษย์มักจะใช้ความรุนแรงต่อผู้เสียหาย และเมื่อผู้เสียหายถึงจุดหมายปลายทาง หรือสถานที่ที่กำหนดให้ผู้เสียหายอยู่ ผู้เสียหายจะไม่มีอิสรภาพ จะถูกควบคุมจากผู้ค้ำมนุษย์หรือผู้แสวงหาประโยชน์จากผู้เสียหาย</p>	<p>๕. ผู้ประสงค์จะข้ามแดน จะเป็นผู้มาติดต่อขอใช้บริการจากผู้รับจ้างขนคนข้ามแดนโดยตรงหรือจากการผ่านโฆษณาเชิญชวน ผู้รับจ้างขนคนข้ามแดนจะมีอำนาจควบคุมได้เฉพาะช่วงเวลาในการพาข้ามแดนเท่านั้น ถ้าผู้ประสงค์จะข้ามแดนประเมินถึงความเสี่ยงแล้วเห็นว่าไม่เหมาะสมที่ข้ามแดนในช่วงเวลาดังกล่าวแล้วเขาจะบอกเลิกก็ได้ ผู้รับจ้างขนคนข้ามแดนไม่มีอำนาจบังคับ จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ความรุนแรง และเมื่อผู้ประสงค์ข้ามแดนมาถึงที่หมายปลายทางตามที่ตกลงกัน ผู้รับจ้างขนคนข้ามแดนก็สิ้นสุดภารกิจ</p>

ลักษณะทั้ง ๕ ประการดังที่เสนอข้างต้น เป็นเพียงแนวทางที่จะชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของอาชญากรรมทั้งสองประเภท ในการปฏิบัติงานเมื่อพบสถานการณ์จริง การจะสามารถหาคำตอบเหล่านี้คงไม่ใช่เรื่องง่าย ดังนั้นจึงเป็นความท้าทายของเจ้าหน้าที่และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทั้งสองประเภทที่จะต้องช่วยกันค้นหาความจริงเหล่านี้ออกมาให้ได้

๔. สาระสำคัญของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

- ๔.๑ มีการบัญญัติความผิดฐานค้ามนุษย์ขึ้นใหม่ (มาตรา ๖)
- ๔.๒ กฎหมายฉบับนี้กำหนดให้มี “พนักงานเจ้าหน้าที่” โดยมีทั้งบุคคลที่เป็นโดยตำแหน่ง คือ **พนักงานฝ่ายปกครองและตำรวจชั้นผู้ใหญ่** ตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และบุคคลที่ต้องได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีคือ ข้าราชการประเภทใด สังกัดใดก็ได้ ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญระดับ ๓ และมีคุณสมบัติตรงตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง
- ๔.๓ มีการกำหนดโทษและความผิดสำหรับผู้ช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเตรียมเพื่อกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ (มาตรา ๗ และมาตรา ๘)
- ๔.๔ กำหนดโทษและความผิดสำหรับความผิดที่กระทำลงโดยการสมคบกันตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป รวมทั้งความผิดที่กระทำลงโดยการร่วมกันกระทำความผิดตั้งแต่ ๓ คนขึ้นไปหรือโดยสมาชิกขององค์กรอาชญากรรม (มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐)
- ๔.๕ ความผิดฐานค้ามนุษย์แม้กระทำลงนอกราชอาณาจักร ก็สามารถลงโทษผู้กระทำผิดในราชอาณาจักรได้ ทั้งนี้ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑ ซึ่งหลักการดังกล่าวเป็นหลักการลงโทษอำนาจสากล เช่นเดียวกับที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๗

๔.๖ กฎหมายกำหนดโทษหนักขึ้นกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นผู้มีตำแหน่งหน้าที่ เช่น เป็นเจ้าพนักงาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการ เป็นต้น (มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔)

๔.๗ กฎหมายได้กำหนดให้ความผิดฐานค้ำมนุษย์เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงิน (มาตรา ๑๔)

๔.๘ ให้ความสำคัญกับการกำหนดนโยบายและการกำกับดูแลการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์อย่างจริงจังมากขึ้น โดยการกำหนดให้มีคณะกรรมการ ๒ ระดับ คือ ระดับนโยบาย โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และระดับประสานงานและกำกับดูแลซึ่งกฎหมายกำหนดให้นายกรัฐมนตรีมอบหมายรองนายกรัฐมนตรีท่านใดท่านหนึ่งมาทำหน้าที่เป็นประธาน (หมวด ๒)

๔.๙ เสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยการกำหนดมาตรการต่างๆ หลายประการที่ช่วยให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำงานได้สะดวกยิ่งขึ้น ที่สำคัญคือ อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๗

อนึ่ง มาตรา ๒๗ (๔) เป็นหลักการเดียวกับที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการค้นและการออกหมายค้น เพียงแต่มาตรา ๒๗ (๔) ได้นำข้อยกเว้นมาเขียนไว้ หลักคือ **จะค้นเคหสถานหรือสถานที่ใดๆ โดยไม่มีหมายค้นไม่ได้** เว้นแต่จะเข้าข้อยกเว้นตามที่มาตรา ๒๗ (๔) บัญญัติไว้ นั่นคือ

- เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีพยานหลักฐานในการค้ามนุษย์อยู่ในสถานที่นั้น หรือเพื่อพบและช่วยบุคคลที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ กับทั้งต้องประกอบด้วยว่า
- หากเนินช้ากว่าจะได้หมายค้นมา พยานหลักฐานนั้นอาจถูกโยกย้าย ซ่อนเร้น หรือทำลาย หรือบุคคลนั้นอาจถูกประทุษร้าย โยกย้าย ซ่อนเร้น

นอกจากนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เป็นหัวหน้าในการค้นต้องเป็นบุคคลตามที่มาตรา ๒๗ วรรคสองกำหนดไว้ด้วย ในบางพื้นที่หัวหน้าสถานีตำรวจอาจเป็นเพียงระดับสารวัตรซึ่งแม้จะถือว่าเป็นตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ก็ไม่สามารถเป็นหัวหน้าในการเข้าค้นในเวลากลางคืนตามมาตรา ๒๗ วรรคสองได้

หลังทำการค้นแล้ว โดยปกติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาให้รายงานให้ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป ๑ ระดับทราบ แต่ตามกฎหมายฉบับนี้ นอกจากรายงานผู้บังคับบัญชาแล้วยังต้องสำเนาผลการตรวจค้นให้ผู้ครอบครองเคหสถานนั้นด้วย ประการสำคัญหัวหน้าในการค้นต้องส่งสำเนารายงานเหตุผลผลการตรวจค้น บัญชีพยานหลักฐานหรือบุคคลที่ตกเป็นผู้เสียหายและบัญชีทรัพย์สินที่ยึดยึดไว้ไปให้ศาลจังหวัด ที่มีอำนาจเหนือเขตท้องที่ที่ทำการค้นหรือศาลอาญาภายใน ๔๘ ชั่วโมงหลังการค้นสิ้นสุดลงอีกด้วย ทั้งนี้เพื่อเก็บไว้เป็นพยานหลักฐานหากมีการฟ้องร้องกันในภายหลัง

๔.๑๐ กฎหมายให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการให้ความคุ้มครองชั่วคราวบุคคลที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

วัตถุประสงค์สำคัญของมาตรานี้ก็เพื่อให้ความคุ้มครองบุคคลที่อาจตกเป็นผู้เสียหายหรือเป็นผู้เสียหายของการค้ามนุษย์ มีหลายกรณีที่บุคคลดังกล่าวไม่รู้ว่าตัวเองกำลังจะตกเป็นผู้เสียหาย ดังนั้นการดำเนินการตามมาตรานี้จึงไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากบุคคลดังกล่าวแต่อย่างใด อย่างไรก็ตามพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ควรพยายามอธิบายให้บุคคลดังกล่าวเข้าใจสถานการณ์และให้ความร่วมมือ ทั้งนี้เนื่องจากความร่วมมือจากเหยื่อ/ผู้เสียหายถือเป็นปัจจัยสำคัญในการสืบสวนสอบสวนเพื่อเอาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ

ในมาตรา ๒๙ วรรคแรกตอนท้ายได้กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องรายงานการคุ้มครองชั่วคราวให้ผู้บังคับบัญชาของตนทราบโดยไม่ชักช้า นั้น เนื่องจากวัตถุประสงค์ของการให้รายงานก็เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาได้รับรู้รับทราบ จึงมิได้หมายความว่าต้องรายงานภายใน ๒๔ ชั่วโมง หากแต่หมายถึงให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยการรายงานอาจส่งเป็นรายงานสั้นทางโทรสารก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระเบียบภายในของแต่ละหน่วยงานที่จะกำหนดตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ด้วย

สำหรับกรณีที่มีความจำเป็นต้องให้ความคุ้มครองชั่วคราวเกินกว่า ๒๔ ชั่วโมง พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องยื่นคำร้องเพื่อขอขยายระยะเวลาการให้ความคุ้มครองต่อศาล ซึ่งหากศาลได้สวนแล้วเห็นว่า มีเหตุอันควรเชื่อว่าบุคคลดังกล่าวเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์และการให้ความคุ้มครองชั่วคราวต่อไปจะเป็นประโยชน์ต่อการแสวงหาข้อเท็จจริงหรือเป็นการคุ้มครองป้องกันภัยให้แก่บุคคลนั้น ศาลก็จะอนุญาตโดยศาลอาจกำหนดเงื่อนไขใดๆ ก็ได้ แต่ทั้งนี้ศาลจะอนุญาตได้ไม่เกิน ๗ วัน

๔.๑๑ กฎหมายฉบับนี้ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการได้มาซึ่งข้อมูล เอกสารหรือข่าวสารที่ถูกใช้หรืออาจถูกใช้เพื่อประโยชน์ในการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์ในทุกรูปแบบ แต่ทั้งนี้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับอนุมัติจะต้องได้รับอนุญาตจากศาลเสียก่อน ส่วนหลักเกณฑ์และวิธีการในการได้มาซึ่งข้อมูล ข่าวสารหรือเอกสารจะเป็นอย่างไร ประธานศาลฎีกาจะเป็นผู้กำหนดโดยการออกเป็นข้อบังคับ อย่างไรก็ตามกฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดเงื่อนไขในการร้องขอไว้ ๓ ประการดังที่ปรากฏในมาตรา ๓๐ วรรคสอง ซึ่งเงื่อนไขทั้งสามประการจะต้องครบ หากขาดอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ถือว่าอยู่ในเงื่อนไขที่จะร้องขอต่อศาลได้

อนึ่ง คำว่า “ได้มา” นั้น น่าจะรวมถึง “การเข้าถึง” ข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลที่เก็บรักษาไว้ในคอมพิวเตอร์ด้วย โดยปกติเมื่อพูดถึงการได้มา มักจะนึกถึงเพียงการเข้ายึดถือ ครอบครองวัตถุหรือสิ่งของอย่างใดอย่างหนึ่งที่มีรูปร่างจับต้องได้ อย่างไรก็ตามในยุคปัจจุบันโดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่มีการติดต่อสื่อสารโดยผ่านทางระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์เป็นเรื่องปกติเช่นนี้ การได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงน่าจะรวมถึงการเข้าถึงข้อมูล และทำการคัดลอกข้อมูลดังกล่าวมาเพื่อใช้ประโยชน์ในการสืบสวนหรือใช้เป็นพยานหลักฐานด้วย

๔.๑๒ กฎหมายกำหนดให้สามารถทำการสืบพยานไว้ล่วงหน้าได้ (มาตรา ๓๑) ซึ่งเหตุผลของการขอสืบพยานล่วงหน้าตามกฎหมายฉบับนี้จะกว้างกว่าที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๓๗ ทวิ

๔.๑๓ มีการขยายการคุ้มครองและให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ไว้อย่างกว้างขวางที่สำคัญได้แก่ การให้ความช่วยเหลือในระหว่างการฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ (มาตรา ๓๓) สิทธิในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน (มาตรา ๓๔, ๓๕) สิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองความปลอดภัย (มาตรา ๓๖) ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะดำเนินการให้มีการผ่อนผันให้ผู้เสียหายอยู่ในราชอาณาจักรและทำงานเป็นการชั่วคราว (มาตรา ๓๗) กำหนดห้ามพนักงานสอบสวนดำเนินคดีกับผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ในความผิดบางฐาน (มาตรา ๔๑)

๔.๑๔ มีการกำหนดความผิดฐานขัดขวางกระบวนการยุติธรรม (มาตรา ๕๔) กำหนดความผิดสำหรับผู้ที่ขัดขวางการได้มาซึ่งข้อมูลตามมาตรา ๓๐ รวมทั้งเปิดเผยข้อมูลเช่นว่ากับผู้ที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง (มาตรา ๕๕) กำหนดความผิดสำหรับผู้เผยแพร่ภาพ เสียง ข้อความ หรือทำด้วยประการใดๆ อันอาจทำให้รู้ว่าบุคคลใดเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ (มาตรา ๕๖)

๕. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีการค้ำมนุษย์

ในการดำเนินคดีค้ำมนุษย์นั้น นอกจากความผิดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้ว ยังมีกฎหมายอื่นที่พืงนำมาใช้พิจารณาประกอบด้วย ได้แก่

๑. ประมวลกฎหมายอาญา
๒. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙
๓. พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖
๔. พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙
๕. พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒
๖. พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑
๗. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
๘. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
๙. พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔
๑๐. พระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖
๑๑. พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๔๕๖
๑๒. พระราชบัญญัติเรือไทย พ.ศ. ๒๔๘๑
๑๓. พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐
๑๔. พระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตการประมงไทย พ.ศ. ๒๔๘๒
๑๕. พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีแม่แอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑
๑๖. พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐
๑๗. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

รายละเอียดของมาตราฐานความผิดและบทกำหนดโทษตามกฎหมายข้างต้นแสดงเป็นตารางได้ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๖ (๑)	- ค้ามนุษย์ (ผู้ใหญ่)	มาตรา ๕๒ - ระวางโทษจำคุก ๔-๑๐ ปี และปรับ ๘๐,๐๐๐-๒๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๖ (๒)	- ค้ามนุษย์ (เด็ก) กระทำแก่บุคคลอายุเกิน ๑๕-๑๘ ปี กระทำแก่บุคคลอายุไม่เกิน ๑๕ ปี	- ระวางโทษจำคุก ๖-๑๒ ปี และปรับ ๑๒๐,๐๐๐-๒๔๐,๐๐๐ บาท - ระวางโทษจำคุก ๘-๑๕ ปี และปรับ ๑๖๐,๐๐๐-๓๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๗ (๑)	- สนับสนุนการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์	- ระวางโทษตามมาตรา ๕๒
มาตรา ๗ (๒)	- อุปการะโดยให้ทรัพย์สิน จัดหาที่ประชุม หรือที่พำนักให้แก่ผู้กระทำผิดฐานค้ามนุษย์	- ระวางโทษตามมาตรา ๕๒
มาตรา ๗ (๓)	- ช่วยเหลือด้วยประการใดเพื่อให้ผู้กระทำฐานค้ามนุษย์พ้นจากการถูกจับกุม	- ระวางโทษตามมาตรา ๕๒
มาตรา ๗ (๔)	- เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้กระทำผิดฐานค้ามนุษย์เพื่อมิให้ผู้กระทำผิดถูกลงโทษ	- ระวางโทษตามมาตรา ๕๒
มาตรา ๗ (๕)	- ชักชวน ชี้แนะ หรือติดต่อบุคคลให้เข้าเป็นสมาชิกองค์กรอาชญากรรมเพื่อประโยชน์ในการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์	- ระวางโทษตามมาตรา ๕๒
มาตรา ๘	- ตระเตรียมเพื่อค้ามนุษย์	- ระวางโทษ ๑ ใน ๓
มาตรา ๙	- สมคบค้ามนุษย์โดยตกลงกันตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป	- ระวางโทษไม่เกินกึ่งหนึ่ง
มาตรา ๑๐	- ร่วมกันค้ามนุษย์ตั้งแต่ ๓ คนขึ้นไปหรือโดยสมาชิกขององค์กรอาชญากรรม	- ระวางโทษหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ กึ่งหนึ่ง
มาตรา ๑๑	- ค้ามนุษย์นอกราชอาณาจักร	- รับโทษในราชอาณาจักร
มาตรา ๑๒	- แสดงตนเป็นเจ้าของพนักงานและกระทำการเป็นเจ้าพนักงานโดยไม่ได้มีอำนาจหน้าที่	- ระวางโทษเป็น ๒ เท่า
มาตรา ๑๓ วรรค ๑	- เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำผิดฐานค้ามนุษย์	- ระวางโทษเป็น ๒ เท่า
มาตรา ๑๓ วรรค ๒	- กรรมการ กรรมการ ปกค. อนุกรรมการ พนักงานเจ้าหน้าที่ กระทำผิดฐานค้ามนุษย์	- ระวางโทษเป็น ๓ เท่า
มาตรา ๑๔	- ค้ามนุษย์เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงิน	- ระวางโทษตามกฎหมายฟอกเงิน
มาตรา ๕๓	- นิติบุคคลกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์	- ปรับ ๒๐๐,๐๐๐-๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๕๓ วรรค ๒	- กรรมการผู้จัดการของนิติบุคคลกระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์	- ระวังโทษจำคุก ๖-๑๒ปี และปรับตั้งแต่ ๑๒๐,๐๐๐-๒๔๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๕๔	- ขัดขวางกระบวนการสืบสวน สอบสวนฟ้องร้องดำเนินคดี ความผิดฐานค้ำมนุษย์	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ
มาตรา ๕๕	- เปิดเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์ตามมาตรา ๓๐ ให้แก่ผู้ไม่มีอำนาจหน้าที่	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๕๖	- เผยแพร่ โฆษณา ภาพหรือเสียงของผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท

๒. ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๒๘๒ วรรค ๑	- ความผิดฐานเพื่อสนองความใคร่ เป็นระงับจัดหาเพื่อการรอนาจารซึ่งชายหรือหญิง	- ระวังโทษจำคุก ๑-๑๐ ปี และปรับ ๒,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๒๘๒ วรรค ๒	- ความผิดฐานเป็นระงับจัดหาบุคคลอายุเกิน ๑๕ ปี แต่ไม่เกิน ๑๘ ปี ไปเพื่อการรอนาจารแม้บุคคลนั้นจะยินยอม	- ระวังโทษจำคุก ๓-๑๕ ปี และปรับ ๖,๐๐๐-๓๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๒๘๒ วรรค ๓	- ความผิดฐานเป็นระงับจัดหาบุคคลอายุไม่เกิน ๑๕ ปี ไปเพื่อการรอนาจาร	- ระวังโทษจำคุกตั้งแต่ ๕-๒๐ ปี และปรับ ๑๐,๐๐๐-๔๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๒๘๒ วรรค ๔	- ความผิดฐานรับตัวบุคคลหรือเด็กซึ่งมีผู้จัดหา ล่อไปหรือชักพาไปเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น	- ระวังโทษตามมาตรา ๒๘๒ วรรค ๑, วรรค ๒, วรรค ๓ แล้วแต่กรณี
มาตรา ๒๘๓ วรรค ๑	- ความผิดฐานเป็นระงับจัดหาชายหรือหญิงเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่นโดยชายหรือหญิงนั้นไม่ยินยอม	- ระวังโทษจำคุก ๕-๒๐ปี และปรับตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐-๔๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๒๘๓ วรรค ๒	- ความผิดฐานเป็นระงับจัดหาบุคคลอายุไม่เกิน ๑๕ ปี แต่ยังไม่เกิน ๑๘ ปี ไปเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่นโดยบุคคลนั้นไม่ยินยอม	- ระวังโทษจำคุกตั้งแต่ ๗-๒๐ปี และปรับ ๑๔,๐๐๐-๔๐,๐๐๐ บาท หรือจำคุกตลอดชีวิต
มาตรา ๒๘๓ วรรค ๓	- ความผิดฐานเป็นระงับจัดหาเด็กอายุไม่เกิน ๑๕ ปี ไปเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่นโดยเด็กนั้นไม่ยินยอม	- ระวังโทษจำคุกตั้งแต่ ๑๐-๒๐ปี และปรับ ๒๐,๐๐๐-๔๐,๐๐๐ บาท หรือจำคุกตลอดชีวิตหรือประหารชีวิต
มาตรา ๒๘๓ วรรค ๔	- ความผิดฐานรับตัวบุคคลหรือเด็กซึ่งมีผู้จัดหา ล่อไปหรือชักพาไปเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่นโดยบุคคลหรือเด็กนั้นไม่ยินยอม	- ระวังโทษตามมาตรา ๒๘๓ วรรค ๑, วรรค ๒, วรรค ๓ แล้วแต่กรณี
มาตรา ๒๘๓ ทวิ วรรค ๑	- ความผิดฐานพาบุคคลอายุเกิน ๑๕ ปี แต่ไม่เกิน ๑๘ ปี ไปเพื่อการรอนาจาร แม้บุคคลนั้นจะยินยอม	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๒๘๓ ทวิ วรรค ๒	- ความผิดฐานพาบุคคลอายุยังไม่เกิน ๑๕ ปี ไปเพื่อการอนาจาร แม้บุคคลนั้นจะยินยอม	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๗ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๔,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๘๓ ทวิ วรรคสาม	- ความผิดฐานซ่อนเร้นบุคคลที่ถูกพาไปเพื่อ การอนาจาร	- ระวางโทษตามมาตรา ๒๘๓ ทวิ วรรค ๑ หรือ วรรค ๒ แล้วแต่กรณี
มาตรา ๒๘๔	- ความผิดฐานพาผู้อื่นไปเพื่อการอนาจาร โดย บุคคลนั้นไม่ยินยอม	- ระวางโทษจำคุก ๑-๑๐ ปี และปรับ ๒,๐๐๐- ๒๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๒๘๔ วรรค ๒	- ความผิดฐานซ่อนเร้นบุคคลที่ถูกพาไปเพื่อ การอนาจาร โดยบุคคลนั้นไม่ยินยอม	- ระวางโทษตามมาตรา ๒๘๔ วรรคแรก
มาตรา ๒๘๕	- ถ้ากระทำความผิดตามมาตรา ๒๘๒ หรือ ๒๘๓ แก่ผู้สืบสันดาน ศิษย์ซึ่งอยู่ในความดูแล ผู้อยู่ใน ความควบคุมตามหน้าที่ราชการ หรือผู้อยู่ใน ความครอบครอง พิทักษ์ หรืออนุบาล	- ระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติในมาตรานั้นๆ ๑ ใน ๓
มาตรา ๒๘๖	- ความผิดฐานตำรางซีพอยู่ด้วยรายได้ของ ผู้ค้าประเวณี	- ระวางโทษจำคุก ๗-๒๐ปี และปรับ ๑๔,๐๐๐- ๔๐,๐๐๐ บาท หรือจำคุกตลอดชีวิต
มาตรา ๒๘๗ (๑)	- ความผิดฐานแพร่สิ่งลามกอนาจาร	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๘๗ (๒)	- ความผิดฐานค้าสิ่งลามกอนาจาร	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๘๗ (๓)	- ความผิดฐานค้า โฆษณา บอกละแ่งที่สิ่งลามก จะหาได้	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๘๕	- ทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้เกิดอันตราย แก่กายหรือจิตใจ	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๔,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๘๖	- ความผิดตามมาตรา ๒๘๕ ถ้าความผิดนั้น มีลักษณะประการหนึ่งประการใดดังที่บัญญัติ ไว้ในมาตรา ๒๘๔	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๘๗	- ทำร้ายร่างกายจนเป็นเหตุให้ผู้ถูกทำร้าย รับอันตรายสาหัส	- ระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๖ เดือนถึง ๑๐ ปี
มาตรา ๒๘๘	- ความผิดตามมาตรา ๒๘๗ ถ้าความผิดนั้นมีลักษณะ ประการหนึ่งประการใดดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘๔	- ระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๒ ปีถึง ๑๐ ปี
มาตรา ๓๐๙	- ความผิดฐานข่มขืนใจผู้อื่น	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๓๑๐	- ความผิดฐานทำให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพใน ร่างกาย	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๓๑๐ ทวิ	- ความผิดฐานทำให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพและให้กระทำการใดแก่ผู้กระทำหรือบุคคลอื่น	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี และปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๓๑๒	- ความผิดฐานค้าทาสหรือเอาคนลงเป็นทาส	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๗ ปี และปรับไม่เกิน ๑๔,๐๐๐ บาท
มาตรา ๓๑๗ วรรค ๑	- พรากเด็กอายุยังไม่เกิน ๑๕ ปี ไปเสียจากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล	- ระวังโทษจำคุกตั้งแต่ ๓-๑๕ ปี และปรับตั้งแต่ ๖,๐๐๐-๓๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๓๑๗ วรรค ๒	- ทุจริต ซื้อ ขาย จำหน่าย หรือรับตัวเด็กที่ถูกพราก	- ระวังโทษเช่นเดียวกับมาตรา ๓๑๗ วรรค ๑
มาตรา ๓๑๗ วรรค ๓	- พรากเด็กเพื่อหากำไรหรือการอนาจาร	- ระวังโทษจำคุกตั้งแต่ ๕-๒๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐-๔๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๓๑๘ วรรค ๑	- พรากผู้เยาว์อายุกว่า ๑๕ ปี แต่ยังไม่เกิน ๑๘ ปี โดยผู้เยาว์ไม่เต็มใจไปด้วย	- ระวังโทษจำคุกตั้งแต่ ๒-๑๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๔,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๓๑๘ วรรค ๒	- ทุจริต ซื้อขาย จำหน่าย หรือรับตัวผู้เยาว์ซึ่งถูกพราก	- ระวังโทษเช่นเดียวกับมาตรา ๓๑๘ วรรค ๑
มาตรา ๓๑๘ วรรค ๓	- พรากผู้เยาว์เพื่อหากำไร หรือเพื่อการอนาจาร	- ระวังโทษจำคุกตั้งแต่ ๓-๑๕ ปี และปรับตั้งแต่ ๖,๐๐๐-๓๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๓๑๙ วรรค ๑	- พรากผู้เยาว์อายุกว่า ๑๕ ปี แต่ยังไม่เกิน ๑๘ ปี โดยผู้เยาว์เต็มใจไปด้วย	- ระวังโทษจำคุกตั้งแต่ ๒-๑๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๔,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๓๑๙ วรรค ๒	- ทุจริต ซื้อขาย จำหน่าย หรือรับตัวผู้เยาว์ที่เต็มใจไปด้วย	- ระวังโทษเช่นเดียวกับมาตรา ๓๑๙ วรรค ๒
มาตรา ๓๒๐ วรรค ๑	- ความผิดฐานพาหรือส่งคนออกนอกราชอาณาจักรโดยมิชอบ	- ระวังโทษจำคุกตั้งแต่ ๒-๑๐ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๔,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๓๒๐ วรรค ๒	- ความผิดฐานพาหรือส่งคนออกนอกราชอาณาจักรโดยมิชอบกรณีพิเศษ	- ระวังโทษจำคุกตั้งแต่ ๓-๑๕ ปี และปรับตั้งแต่ ๖,๐๐๐-๓๐,๐๐๐ บาท

๓. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๖	- เข้าไปมั่วสุมในสถานการค้าประเวณีเพื่อประโยชน์ในการค้าประเวณีของตนเองหรือผู้อื่น	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๙ วรรค ๑	- เป็นธุระจัดหาซึ่งบุคคลใดเพื่อให้บุคคลนั้นกระทำการค้าประเวณี	- ระวังโทษจำคุก ๑-๑๐ ปี ปรับ ๒๐,๐๐๐-๒๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๙ วรรค ๒	- เป็นธุระจัดหาโดยกระทำแก่บุคคลอายุกว่า ๑๕ ปี แต่ยังไม่เกิน ๑๘ ปี	- ระวังโทษจำคุก ๕-๑๕ ปี และปรับตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐-๓๐๐,๐๐๐ บาท

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๙ วรรค ๓	- เป็นธุระจัดหาโดยกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกิน ๑๕ ปี	- ระวังโทษจำคุก ๑๐-๒๐ ปี และปรับ ๒๐๐,๐๐๐-๔๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๑ วรรค ๑	- เป็นเจ้าของกิจการการค้าประเวณี ผู้ดูแลหรือผู้จัดการ หรือเป็นผู้ควบคุม ผู้กระทำการค้าประเวณีในสถานการค้าประเวณี	- ระวังโทษจำคุก ๓-๑๕ ปี และปรับตั้งแต่ ๖๐,๐๐๐-๓๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๑ วรรค ๒	- สถานการค้าประเวณีมีบุคคลซึ่งมีอายุกว่า ๑๕ ปี แต่ยังไม่เกิน ๑๘ ปี ทำการค้าประเวณีอยู่ด้วย	- ระวังโทษจำคุก ๕-๑๕ ปี และปรับตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐-๓๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๑ วรรค ๓	- สถานการค้าประเวณีมีเด็กอายุยังไม่เกิน ๑๕ ปี ทำการค้าประเวณีด้วย	- ระวังโทษ ๑๐-๒๐ ปี และปรับ ๒๐๐,๐๐๐-๔๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๒	- หน่วงเหนี่ยว กักขัง ทำร้ายร่างกาย หรือขู่เข็ญ ด้วยประการใดๆ เพื่อให้ผู้อื่นกระทำการค้าประเวณี	- ระวังโทษจำคุก ๑๐-๒๐ ปี และปรับ ๒๐๐,๐๐๐-๔๐๐,๐๐๐ บาท

๔. พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๕๖

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๒๖	- ความผิดฐานกระทำการอันเป็นข้อห้ามปฏิบัติ ต่อเด็ก	- มาตรา ๗๘ ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๓ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๗	- ความผิดฐานโฆษณาหรือเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับ เด็ก หรือผู้ปกครองอันก่อให้เกิดความเสียหาย หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดของเด็ก	- มาตรา ๗๙ ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๕. พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๑๔	- ไม่จัดทำบัตรประวัติของพนักงานก่อนเริ่มเข้าทำงานในสถานบริการ และคอยปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ รวมทั้งให้พนักงานติดหมายเลขประจำตัวในสถานบริการให้ชัดเจน	มาตรา ๒๗ - ระวังโทษปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๖ (๑)	- รับเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์ เข้าทำงาน	มาตรา ๒๗ - ระวังโทษปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๖ (๒), (๓)	- จำหน่ายสุรา, ยินยอมหรือปล่อยให้พลละเลย ให้ผู้มีอาการมึนเมาจนประพฤดิ์วุ่นวายหรือ ครอบงำสติไม่ได้เข้าไปหรืออยู่ในสถานบริการ ระหว่างเวลาทำการ	มาตรา ๒๗ - ระวังโทษปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๑๖ (๔)	- ยินยอมให้ผู้ที่ไม่มีหน้าที่เฝ้าดูแลสถานบริการนั้น พักอาศัยหลับนอนในสถานบริการ	มาตรา ๒๗ - ระวังโทษปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๖ (๕)	- ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานบริการ	มาตรา ๒๘ - ระวังโทษปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๖ (๖)	- ไม่เปิดปิดตามเวลา และไม่จัดสถานที่ รวมถึงจัดคอมพิวเตอร์ให้เป็นไปตามที่กฎกระทรวงกำหนด	มาตรา ๒๘ - ระวังโทษปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๖/๑ วรรค ๑	- ปล่อยปละละเลยให้ผู้มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี บริบูรณ์ ซึ่งมีได้ทำงานในสถานบริการนั้น เข้าไปในสถานบริการระหว่างเวลาทำการ, ไม่จัดผู้ตรวจสอบบัตรประชาชนหรือเอกสารแสดงอายุของผู้ที่จะเข้าใช้บริการทุกครั้ง	มาตรา ๒๗, ๒๘/๑ - ระวังโทษปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๖/๒	- ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการนำอาวุธเข้าไปในสถานบริการ เว้นแต่เป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ซึ่งอยู่ในเครื่องแบบและนำเข้าไปเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย	มาตรา ๒๘/๒ - ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน ปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หากเป็นอาวุธปืน โทษจำคุก ๑-๕ ปี ปรับ ๒๐,๐๐๐-๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หากเป็นวัตถุระเบิดหรืออาวุธสงคราม โทษจำคุก ๒-๒๐ ปี ปรับ ๔๐,๐๐๐-๔๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๑๙	- ปล่อยให้มีการแสดงในทางลามกหรืออนาจาร และมีสัตว์ร้ายเข้าร่วมการแสดงในสภาพที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้ชม	มาตรา ๒๘/๓ - จำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๖	- เปิดสถานบริการโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือดำเนินกิจการสถานบริการระหว่างถูกพักใช้ใบอนุญาต หรือดำเนินกิจการสถานบริการผิดประเภทที่ระบุไว้ในใบอนุญาต	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๖. พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๑๑	- ไม่เดินทางเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรตามช่องทางด่านตรวจคนเข้าเมือง	มาตรา ๖๒ - ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี และปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๘	- เดินทางเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรไม่ยื่นรายการตามแบบและไม่ผ่านการตรวจอนุญาตของพนักงานเจ้าหน้าที่	มาตรา ๖๒ - ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี และปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๒๓	- เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะ ไม่นำพาหนะเข้ามาใน หรือออกไปนอกราชอาณาจักรตามช่องทางด่านตรวจคนเข้าเมือง เขตท่าสถานีหรือท้องที่ตามกำหนดเวลา	มาตรา ๖๕ - ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๕	- เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะไม่แจ้งกำหนดวันและเวลาที่พาหนะเข้ามาหรือที่จะออกไปนอกราชอาณาจักร ที่จะเข้ามาถึงหรือที่จะออกจากเขตท่าสถานีหรือท้องที่ตามแบบที่กำหนดต่อพนักงานตรวจคนเข้าเมืองซึ่งควบคุมเขตท่าสถานี หรือท้องที่นั้นภายในกำหนดเวลา	มาตรา ๖๖ - ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๒ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๖	- เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะต้องยื่นรายการตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง และผ่านการตรวจของพนักงานเจ้าหน้าที่ของพาหนะที่เข้ามาหรือจะออกไปนอกราชอาณาจักร	มาตรา ๖๖ - ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๒ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๗ (๒)	- เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะที่เข้ามาหรือที่จะออกไปนอกราชอาณาจักรต้องยื่นบัญชีคนโดยสารและบัญชีคนประจำพาหนะรวมทั้งผู้ควบคุมพาหนะต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบที่กำหนด	มาตรา ๖๖ - ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๒ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๓๐	- ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้เจ้าของพาหนะ หรือผู้ควบคุมพาหนะ หยุดพาหนะหรือนำพาหนะไปยังที่ใดที่หนึ่งตามที่จำเป็นเพื่อการตรวจ	มาตรา ๗๓ - ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๓๑	- พาหนะใดที่เข้ามาในราชอาณาจักรนับแต่เวลาที่พาหนะนั้นหนีเข้ามาในราชอาณาจักรแล้ว จนกว่าพนักงานเจ้าหน้าที่จะทำการตรวจเสร็จ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิใช่เจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องกับพาหนะนั้นขึ้นไปบนพาหนะหรือนำพาหนะอื่นเข้าเทียบ	มาตรา ๗๔ - ปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๓๒	- พาหนะใดที่จะออกไปนอกราชอาณาจักร ในระหว่างที่พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการตรวจหรือหลังจากที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำการตรวจแล้ว แต่พาหนะนั้นยังอยู่ในราชอาณาจักร ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิใช่เจ้าพนักงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับพาหนะนั้น ขึ้นไปบนพาหนะหรือนำพาหนะอื่นเข้าเทียบ ทั้งนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่	มาตรา ๗๔ - ปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๖๓	- นำหรือพาคนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักร	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี และปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๖๔	- อุปการะหรือช่วย ด้วยประการใดๆ ให้คนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง พ้นการจับกุม	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี และปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๘๑	- อยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือการอนุญาตสิ้นสุดหรือถูกเพิกถอน	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท

๗. พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๒๔	- ไม่มีใบอนุญาตอยู่กับตัวระหว่างเวลาทำงาน	- ระวางโทษปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๒๗ วรรค ๓	- รับคนต่างด้าวที่ไม่มีใบอนุญาตเข้าทำงาน	- ระวางโทษปรับตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐-๑๐๐,๐๐๐ บาท ต่อคนต่างด้าว ๑ คน
มาตรา ๔๘	- ไม่ปฏิบัติตามหนังสือสอบถาม หรือหนังสือเรียกของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่	- ระวางโทษปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๕๑	- คนต่างด้าวทำงานโดยไม่ได้รับอนุญาต	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๒,๐๐๐-๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๘. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๒๓	- นายจ้างไม่ประกาศเวลาทำงานปกติให้ลูกจ้างทราบ	- ระวางโทษปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท
มาตรา ๒๔	- นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานล่วงเวลาในวันทำงาน โดยไม่ได้รับความยินยอมจากลูกจ้าง	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๕	- นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในวันหยุดโดยไม่ได้รับความยินยอมจากลูกจ้าง	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๖	- นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานล่วงเวลา ทำงานในวันหยุดรวมทั้งทำงานล่วงเวลาในวันหยุดเกินกว่า สัปดาห์ละ ๓๖ ชั่วโมง	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๗	- ในวันที่มีการทำงาน นายจ้างไม่จัดให้ลูกจ้างมีเวลาพักระหว่างการทำงาน	- ระวางโทษปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๒๘	- นายจ้างไม่จัดให้ลูกจ้างมีวันหยุดประจำสัปดาห์	- ระวางโทษปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๓๘	- ให้ลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงทำงาน ตามที่กำหนดในมาตรานี้	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๓๙	- ให้ลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงมีครรภ์ทำงานอย่างไรก็ตาม โดยอย่างหนึ่ง ตามที่กำหนดในมาตรานี้	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๓๙/๑	- ให้ลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงมีครรภ์ทำงานในระหว่างเวลา ๒๒.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๐๖.๐๐ นาฬิกา ทำงานล่วงเวลา หรือทำงานในวันหยุด	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๔๔	- จ้างเด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปีเป็นลูกจ้าง	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๔๕	- ความผิดฐานไม่ปฏิบัติตามกฎหมายในกรณีที่มีการจ้างเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปีเป็นลูกจ้าง	- ระวังโทษปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๔๖	- ไม่จัดให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กมีเวลาพัก	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๔๗	- ให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ทำงานในระหว่างเวลา ๒๒.๐๐ น. ถึงเวลา ๐๖.๐๐ น. โดยไม่ได้รับอนุญาต	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๔๘	- นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ทำงานล่วงเวลาหรือในวันหยุด	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๔๙	- นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ทำงานอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่กำหนดในมาตรานี้	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๕๐	- นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ทำงานในสถานที่ตามที่กำหนดในมาตรานี้	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๕๑ วรรค ๑	- นายจ้างเรียกหรือรับหลักประกันเพื่อการใดๆ จากฝ่ายลูกจ้างซึ่งเป็นเด็ก	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๕๕	- ไม่จ่ายค่าตอบแทนอันเนื่องจากการจ้างงานให้แก่ลูกจ้าง ณ สถานที่ทำงานของลูกจ้าง หรือจ่ายให้โดยวิธีอื่นโดยลูกจ้างไม่ยินยอม	- ระวังโทษปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๕๑ วรรค ๒	- หักค่าจ้างของลูกจ้าง จ่ายค่าจ้างของลูกจ้าง ซึ่งเป็นเด็กให้แก่บุคคลอื่น	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๗๐	- นายจ้างค้างจ่ายค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด ค่าล่วงเวลาในวันหยุด	- ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๗๖	- ห้ามมิให้นายจ้างหัก ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด ค่าล่วงเวลาในวันหยุด เว้นแต่เป็นการหักตามที่กำหนดในมาตรานี้	- ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๙๐	- จ่ายค่าจ้างให้ลูกจ้างน้อยกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ	- ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

๙. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๑)
ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
	<ul style="list-style-type: none"> - นายจ้างรับเด็กอายุต่ำกว่า ๑๖ ปีทำงาน เว้นแต่เด็กนั้นอายุไม่ต่ำกว่า ๑๕ ปีและบิดาหรือมารดาหรือผู้ปกครองของเด็กนั้นทำงานอยู่ในเรือประมงนั้นด้วย หรือบิดาหรือมารดาหรือผู้ปกครองของเด็กนั้นให้ความยินยอมเป็นหนังสือ - นายจ้างไม่ได้จัดทำทะเบียนลูกจ้าง - นายจ้างไม่ได้จัดทำเอกสารเกี่ยวกับการจ่ายค่าจ้าง ค่าทำงานในวันหยุด - นายจ้างไม่จ่ายค่าจ้างและค่าทำงานในวันหยุดให้ถูกต้องและตามกำหนดเวลา 	<ul style="list-style-type: none"> - ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มาตรา ๑๔๔ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๑
	<ul style="list-style-type: none"> - นายจ้างไม่จัดวันหยุดประจำปีให้ลูกจ้างปีหนึ่งไม่น้อยกว่า ๓๐ วันโดยได้รับค่าจ้าง - นายจ้างไม่จ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างในวันลาป่วยเท่ากับค่าจ้างในวันทำงานตลอดระยะเวลาที่ลา - ในกรณีที่ลูกจ้างตกค้างอยู่ต่างประเทศเนื่องจากการทำงานให้แก่ นายจ้าง นายจ้างไม่จ่ายเงินให้แก่ลูกจ้างไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของค่าจ้างในส่วนที่คำนวณจ่ายตามระยะเวลาตลอดระยะเวลาที่ลูกจ้างไม่ได้ทำงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
	<ul style="list-style-type: none"> - นายจ้างไม่ได้จัดการหรือออกค่าใช้จ่ายในการเดินทางกลับภูมิลำเนาของลูกจ้างในกรณี <ol style="list-style-type: none"> (๑) เรืออับปางหรือไม่อาจใช้การได้โดยสิ้นเชิง (๒) ลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน (๓) นายจ้างบอกเลิกสัญญาจ้างก่อนครบกำหนดอายุสัญญา หรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขในสัญญาจ้างโดยลูกจ้างไม่ยินยอม - สัญญาจ้างครบกำหนดในระหว่างเวลาที่ลูกจ้างทำงานอยู่ในที่อื่นอันมิใช่สถานที่ทำสัญญาจ้าง 	<ul style="list-style-type: none"> มาตรา ๑๔๔ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๑

๑๐. พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๘	- นายจ้างไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘	มาตรา ๕๓ - ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๓๖ วรรค ๑	- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานตรวจความปลอดภัย กรณีสั่งให้หยุดการใช้เครื่องจักร อุปกรณ์ อาคารสถานที่ หรือผูกมัดประต็ับตราสั่งที่อาจจะก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อลูกจ้างดังกล่าวทั้งหมดหรือบางส่วน	มาตรา ๖๕ - ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๓๖ วรรค ๒	- ทำให้สิ่งทีพนักงานตรวจความปลอดภัยสั่งให้ระงับ การใช้ หรือผูกมัดประต็ับตราไว้กลับมาใช้งานได้อีก	มาตรา ๖๖ - ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๑. พระราชบัญญัติจดทะเบียนกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๔๖

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๒๙	- ประกอบกิจการแพปลาโดยมิได้รับอนุญาตและไม่เสียค่าธรรมเนียมตามกฎหมาย	มาตรา ๓๘ - ระวังโทษปรับไม่ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาทแต่ไม่เกินกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ
มาตรา ๓๒	- ไม่กรอกแบบพิมพ์ ยื่น หรือแล้งกรอกแบบพิมพ์ไม่ครบถ้วน หรือกรอกแบบพิมพ์อันเป็นเท็จ หรือไม่ยอมให้เจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบหรือไม่อำนวยความสะดวกในการตรวจสอบเช่นนั้น	มาตรา ๓๘ - ระวังโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

๑๒. พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๕๕๖

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๙	- ใช้เรือก่อนได้รับใบอนุญาตใช้เรือ - ใช้เรือที่ใบอนุญาตใช้เรือสิ้นอายุ - ใช้เรือผิดจากเขตหรือตำบลการเดินเรือที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต - นำเรือที่ส่งถูกยึดใบอนุญาตใช้เรือมาใช้	- ระวังโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท - นายเรือหรือผู้ที่ควบคุมเรือเจ้าของเรือ หรือเจ้าของกิจการเดินเรือต้องระวังโทษปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๕๒	- ความผิดฐานนำเอาใบอนุญาตสำหรับเรือลำอื่นออกแสดงและใช้เป็นใบอนุญาตสำหรับเรือของตน	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับตั้งแต่ ๑,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๑๗๕	- ความผิดฐานใช้เรือผิดเงื่อนไขและข้อกำหนดในใบอนุญาตใช้เรือ	- ระวังโทษปรับ ๑,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๒๘๒	- ความผิดฐานกระทำการในเรือในตำแหน่งที่กฎข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือกำหนดโดยมิได้รับประกาศนียบัตร หรือประกาศนียบัตรสิ้นอายุ	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับตั้งแต่ ๑,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๘๓	- ความผิดฐานเอาประกาศนียบัตรของคนอื่นออกอ้างหรือใช้สำหรับตนด้วยประการใด	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๒,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๘๔	- ความผิดฐานไม่เก็บประกาศนียบัตรไว้ในเรือ	- ระวังโทษปรับ ๕๐๐-๕,๐๐๐บาท
มาตรา ๒๘๕	- ความผิดฐานทำงานในเรือโดยมิได้รับอนุญาต	- ระวังโทษปรับ ๕๐๐-๕,๐๐๐บาท

๑๓. พระราชบัญญัติเรือไทย พ.ศ. ๒๕๘๑

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๑๗	- ความผิดกรณีผู้ควบคุมเรือไม่รักษาใบทะเบียนให้ใช้เป็นเอกสารประจำเรือ และไว้ในเรือ	มาตรา ๖๓ - ระวังโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐ บาท
มาตรา ๑๘	- ความผิดกรณีไม่ได้ปฏิบัติตามกฎหมายกำหนดในกรณีใบทะเบียนสูญหายหรือเป็นอันตรายไปด้วยประการอื่น หรือชำรุดในสาระสำคัญ	มาตรา ๖๓ - ระวังโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐ บาท
มาตรา ๑๙	- ความผิดกรณีผู้ควบคุมเรือไม่ส่งใบทะเบียนเก่า แก่นายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าเมื่อได้ออกใบทะเบียนใหม่แทนใบเก่าแล้ว	มาตรา ๖๓ - ระวังโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐ บาท
มาตรา ๖๔	- ความผิดกรณีผู้ควบคุมเรือมิได้มีเอกสารประจำเรือตามมาตรา ๔๙ ในระหว่างใช้เรือ	- ระวังโทษปรับไม่เกิน ๕๐๐ บาท
มาตรา ๖๗	- ความผิดกรณีผู้ควบคุมเรือหรือเจ้าของเรือกระทำการใดๆ โดยเจตนาจะให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตรวจเรือเข้าใจผิดไปว่าเรือนั้นเป็นเรือต่างประเทศตามมาตรา ๕๓	- ระวังโทษปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๔. พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๙๐

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๒๘	- ความผิดฐานใช้เครื่องมือทำการประมงซึ่งต้องมีอาชญาบัตร โดยไม่มีอาชญาบัตร	- ระวังโทษปรับ ๓ เท่าของเงินอากร
มาตรา ๒๙	- ความผิดฐานฝ่าฝืนการทำประมง หรือมิได้เสียเงินอากรเพิ่มเติม	- ระวังโทษปรับ ๓ เท่าของเงินอากร
	ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง ห้ามใช้เครื่องมือทำการประมงบางชนิดทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำประเภทที่สาธารณะประโยชน์ในบริเวณแม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง อ่างเก็บน้ำ และลำน้ำสาขาทุกแห่งทั่วราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๔	มาตรา ๖๕ ผู้ใดฝ่าฝืนประกาศของรัฐมนตรีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งประกาศตามความในมาตรา ๓๒ ต้อง ระวังโทษปรับตั้งแต่ ๕,๐๐๐ บาทถึง ๑๐,๐๐๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

๑๕. พระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตการประมงไทย พ.ศ. ๒๕๘๒

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๑๑	- ใช้เรือทำการประมงหรือพยายามทำการประมงในเขตการประมงไทยโดยฝ่าฝืนกฎหมาย	- ระวังโทษปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๑ ทวิ	- คนต่างด้าวทำหน้าที่เป็นลูกเรือในเรือประมงในเขตประมงไทยโดยไม่ได้รับอนุญาตตาม มาตรา ๕ ทวิ	- ระวังโทษปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท

๑๖. พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีแมลงกอสอล พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๒๗	- ขายเครื่องตีแมลงกอสอลในสถานที่ห้ามขาย	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๘	- ฝ่าฝืนขายเครื่องตีแมลงกอสอลในวันหรือเวลาที่รัฐมนตรีกำหนด	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๒๙	- ฝ่าฝืนขายเครื่องตีแมลงกอสอลให้แก่บุคคลที่อายุต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์	- ระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๗. พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๑๔ (๔)	- นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใดๆ ที่มีลักษณะอันลามกและข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนอาจเข้าถึงได้	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๑๔ (๕)	- เผยแพร่หรือส่งต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีลักษณะอันลามก	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๑๕	- ผู้ให้บริการผู้ใดจงใจสนับสนุน หรือยินยอมให้มีการกระทำความผิดตามมาตรา ๔ ในระบบคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในคอมพิวเตอร์ของตน	- ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๘. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒

มาตรา	ฐานความผิด	บทกำหนดโทษ
มาตรา ๕	- ฟอกเงิน (บุคคลธรรมดา)	- ระวางโทษปรับตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๖๐	- ฟอกเงิน (นิติบุคคล)	- ระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑-๑๐ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ - ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๖	- ฟอกเงิน แม้กระทำนอกราชอาณาจักรให้รับโทษในอาณาจักร	
มาตรา ๗	- สนับสนุนการฟอกเงิน	- ระวางโทษปรับตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๘	- พยายามฟอกเงิน	- ระวางโทษปรับตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๙	- ร่วมกันฟอกเงินตั้งแต่สองคนขึ้นไป	- ระวางโทษปรับตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๐ วรรค ๑	- เจ้าพนักงานของรัฐกระทำความผิดฐานฟอกเงิน	- ต้องระวางโทษเป็น ๒ เท่า
มาตรา ๑๐ วรรค ๒	- กรรมการ อนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่กระทำความผิดฐานฟอกเงิน	- ต้องระวางโทษเป็น ๓ เท่า

